

KONFERENSEN OM ANSLUTNING
TILL EUROPEISKA UNIONEN
– ALBANIEN –

Bryssel den 12 september 2025
(OR. en)

AD 15/25

LIMITE

CONF-ALB 12

ANSLUTNINGSDOKUMENT

Ärende: EUROPEISKA UNIONENS GEMENSAMMA STÅNDPUNKT
– Kluster 4: Den gröna agendan och hållbar konnektivitet

EUROPEISKA UNIONENS GEMENSAMMA STÅNDPUNKT

(efter Albaniens förhandlingsposition AD 10/25 CONF-ALB 9)

Förhandlingskluster: 4

Den gröna agendan och hållbar konnektivitet

**Inbegripet kapitlen 14 – Transportpolitik, 15 – Energi, 21 – Transeuropeiska nät,
27 – Miljö och klimatförändring**

Denna Europeiska unionens ståndpunkt bygger på EU:s allmänna ståndpunkt inför anslutningskonferensen med Albanien (AD 5/22 CONF-ALB 2) och är avhängig av förhandlingsprinciperna i denna, framför allt följande:

- Synpunkter som framförs av antingen Albanien eller EU om ett visst kapitel i förhandlingarna ska inte på något sätt föregripa ställningstagandena i fråga om andra kapitel.
- Överenskommelser eller delöverenskommelser som uppnås under förhandlingarna om enskilda kapitel får inte betraktas som slutgiltiga förrän en övergripande överenskommelse har nåtts för alla kapitel.

Detsamma gäller kraven i punkterna 2, 3, 5, 10, 16, 23, 26, 31, 38, 45, 46, 47 och 48 i förhandlingsramen.

EU uppmanar Albanien att fortsätta anpassningen till EU:s regelverk och sörja för dess faktiska genomförande och kontrollen av dess efterlevnad samt att rent allmänt redan före anslutningen utarbeta politiska riktlinjer och instrument som så nära som möjligt överensstämmer med EU:s.

EU noterar att Albanien i sin ståndpunkt AD 10/25 CONF-ALB 9 godtar EU:s regelverk inom kluster 4 i dess gällande form den 16 juni 2025 och att landet förklarar sig redo att genomföra det senast vid anslutningen till Europeiska unionen, utom under kapitel 27, där det begär övergångsåtgärder på områdena luftkvalitet, vattenkvalitet, avfallshantering, kemikalier och industriella föroreningar samt riskhantering.

Som ett generellt svar på Albaniens begäran om övergångsåtgärder erinrar EU om sin allmänna förhandlingsståndpunkt att övergångsarrangemang ska utgöra undantagsfall, vara begränsade i tid och omfattning och åtföljas av en plan som innehåller klart angivna etapper för tillämpningen av EU:s regelverk. De får inte medföra ändringar av EU:s regler eller politik, störa tillämpningen av dessa eller medföra betydande snedvridning av konkurrensen. EU noterar att Albanien planerar att anta direktivspecifika/förordningsspecifika genomförandeplaner som en integrerad del av sin förhandlingsposition, och understryker att det är en förutsättning för fortsatt arbete med övergångsperioderna, särskilt för att tillhandahålla pågående, detaljerade och budgeterade planer för anpassning till de berörda direktiven/förordningarna. För att möjliggöra en ingående granskning av begärandena betonar EU vikten av att Albanien lämnar in direktivspecifika/förordningsspecifika genomförandeplaner i ett tidigt skede av förhandlingarna och att alla de delar som anges nedan inkluderas i dessa.

Inlämningen av dessa genomförandeplaner föregriper inte EU:s ståndpunkt i fråga om godtagandet av Albaniens begäranden för de begärda övergångsperioderna. EU noterar också att Albanien regelbundet kommer att rapportera om genomförandet av de direktivspecifika/förordningsspecifika genomförandeplanerna.

1. Kapitel 14 – Transportpolitik

EU noterar de ansträngningar som Albanien har gjort för att anpassa sig till EU:s regelverk på **vägtransportområdet** och betonar att det krävs ytterligare framsteg.

EU noterar att Albanien fullt ut måste anpassa sig till Eurovinjettdirektivet¹, direktivet om det europeiska systemet för elektroniska vägtulltjänster (EETS)² samt regelverket för taxor och krisåtgärder³, rena fordon⁴, intelligenta transportsystem⁵ och infrastruktur för alternativa drivmedel⁶. Albaniens lagstiftning är för närvarande endast delvis anpassad till lagstiftningen om vikter och dimensioner⁷. Definitionerna är i linje med direktivet, men viktiga delar såsom krav på vikt och längd har ännu inte införlivats i nationell lagstiftning.

¹ Direktiv 1999/62/EG.

² Direktiv (EU) 2019/520.

³ Förordning (EEG) nr 4058/89 och förordning (EEG) nr 3916/90.

⁴ Direktiv (EU) 2019/1161.

⁵ Direktiv 2010/40/EU.

⁶ Förordning (EU) 2023/1804.

⁷ Direktiv 96/53/EG.

EU betonar behovet av ytterligare anpassning och inrättande av nationella åtkomstpunkter, vilket krävs enligt tidigare regelverk för intelligenta transportsystem.

EU noterar med tillfredsställelse Albaniens ansträngningar för att fullt ut uppfylla kraven i EU:s regelverk för förvaltning av vägars säkerhet. EU erinrar om att lagstiftningen när det gäller särskiljande märkning och trafiksäkerhet fortfarande måste fullt ut anpassas till EU:s regelverk, inbegripet till direktivet om gränsöverskridande informationsutbyte om trafiksäkerhetsrelaterade brott⁸.

EU noterar med tillfredsställelse Albaniens anpassning till regelverket för utbildning av förare⁹ och välkomnar landets rapporterade anpassning till regelverket om körkort¹⁰. EU betonar att den nationella lagstiftningen måste fullt ut anpassas till EU:s bestämmelser om fordons dimension och vikt¹¹. EU betonar behovet av anpassning till EU:s regelverk för vägtransportföretag¹² och tillträde till marknaden för godstransporter¹³. EU betonar vikten av ett fullständigt genomförande av regelverket för internationell persontransport¹⁴, särskilt när det gäller de nya bestämmelser som införts genom mobilitetspaket I.

EU noterar Albaniens partiella anpassning till sociala bestämmelser, inbegripet körtider och viloperioder¹⁵, och uppmanar till ytterligare ansträngningar för ett fullständigt genomförande. EU uppmanar Albanien att säkerställa ett fullständigt genomförande i fråga om färdskrivare och slutföra övergången till den smarta versionen.

När det gäller **järnvägstransporter** välkomnar EU de åtgärder som vidtagits för att åtskilja infrastrukturförvaltningen och järnvägsdriften, vilket är hörnstenen i det gemensamma europeiska järnvägsområdet. EU efterlyser fortsatta förbättringar av järnvägssäkerheten, den institutionella ramen och normerna för driftskompatibilitet samt ett närmare samarbete med Europeiska unionens järnvägsbyrå (ERA). EU betonar också att Albanien måste anpassa sig till och genomföra det europeiska järnvägsnätet för konkurrenskraftig godstrafik¹⁶ och säkerställa större integration i EU:s transportnät.

⁸ Direktiv (EU) 2015/413.

⁹ Direktiv (EU) 2022/2561.

¹⁰ Direktiv 2006/126/EG.

¹¹ Eftersom vissa värden för tunga fordon skiljer sig från dem som anges i bilaga I till direktiv 96/53/EG.

¹² Förordning (EG) nr 1071/2009.

¹³ Förordning (EG) nr 1072/2009.

¹⁴ Förordning (EG) nr 1073/2009 och förordning (EU) nr 361/2014.

¹⁵ Förordning (EG) nr 561/2006.

¹⁶ Direktiv 2012/34/EU, ändrat genom direktiv (EU) 2016/2370, och relevanta genomförandeakter.

EU uppmanar Albanien att anpassa sig till **direktivet om kombinerad transport**¹⁷, inbegripet fullständig anpassning till EU:s övergång till järnvägs- och vattenvägstransporter.

EU välkomnar Albaniens anpassning till EU:s regelverk om **flygpassagerares rättigheter** och uppmanar Albanien att ytterligare anpassa sig när det gäller passagerares rättigheter vid transport med buss samt vattenväg- och järnvägstransporter¹⁸, inbegripet EU:s bestämmelser om transportörers ansvar, samt när det gäller att stärka tillsynsorganen och deras tillsynsverksamhet.

EU noterar de framsteg som Albanien gjort med anpassningen till EU:s regelverk när det gäller **luftfart** när det gäller marknadstillträde. EU välkomnar Albaniens anpassning till EU:s regelverk om flygplatsavgifter och marktjänster. EU understryker att Albanien måste anpassa sig till regelverket när det gäller flygsäkerhet, flygplatser, flygande personal, drönare, informationssäkerhet, tjänster, forskning om flygledningstjänster i det gemensamma europeiska luftrummet (Sesar), marknadsdrift, omgivningsbuller, arbetstid och luftfartsskydd, liksom när det gäller händelserapportering samt utredning av olyckor och tillbud inom luftfart. EU noterar också Albaniens partiella anpassning när det gäller luftfartsskydd på det civila området och betonar behovet av att fortsätta den anpassningen.

EU noterar Albaniens partiella anpassning till EU:s regelverk när det gäller **sjötransport och sjöfartsskydd** och uppmuntrar till ytterligare förbättringar av landets rättsliga ram för underlättande av handel, främst i fråga om driftskompatibilitet, rapportering och tekniska specifikationer. EU betonar att Albanien måste anpassa sig till EU:s regelverk om kusthamnar och sjösäkerhet, inbegripet på områden som övervakningssystem för sjötrafik, krav på utformning av tankfartyg och flaggstatskontroll. EU uppmanar Albanien att fortsätta ansträngningarna för att anpassa sig till regelverket för att minska miljöpåverkan och föroreningar, samtidigt som kraven från Internationella sjöfartsorganisationen (IMO) och kommittén för sjösäkerhet och förhindrande av förorening från fartyg uppfylls.

¹⁷ Direktiv 92/106/EG.

¹⁸ Förordning (EU) nr 181/2011, förordning (EU) nr 1177/2010 och förordning (EU) 2021/782.

EU välkomnar att Albanien strukits från den ”svarta lista” som upprättats inom ramen för det i Paris ingångna samförståndsavtalet om hamnstatskontroll (Paris MOU) och noterar landets nuvarande placering på den ”grå listan”. EU understryker att Albanien måste påskynda sin anpassning till regelverket för hamnstatskontroll och uppmanar landet att vidta alla nödvändiga åtgärder för att ansluta sig till Paris MOU.

EU uppmanar Albanien att fullt ut anpassa sig till regelverket om ökat hamnskydd¹⁹ och förbättrat sjöfartsskydd på fartyg och i hamnanläggningar²⁰, vilket går utöver de internationella obligatoriska åtgärderna i Internationella sjöfartsorganisationens internationella kod för sjöfartsskydd på fartyg och i hamnanläggningar.

EU noterar att Albanien inte har några farbara **inre vattenvägar**, och endast fritidsbåtar i sjöarna, och att inga avrinningsdistrikt delas med EU, även om det finns internationella transportavtal för sjöarna med Nordmakedonien och Montenegro. EU understryker att Albanien måste anpassa sig till regelverket om fartyg, marknadstillträde, sysselsättning och kompetens samt till miljönormer. Regelverket om flodinformationssystem är endast tillämpligt på Albanien om landet planerar att integrera sina sjöar i de transeuropeiska transportnäten.

EU betonar vikten av att miljöhänsyn integreras i transportsektorn och uppmanar Albanien att inkludera dessa under genomförandefasen av EU:s regelverk på transportområdet.

EU uppmanar Albanien att fortsätta att **bekämpa korruption på det transportpolitiska området** genom konkreta åtgärder för integritet, ansvarsskyldighet och öppenhet, inbegripet när det gäller offentliga kontrakt, licenser och tillstånd samt inspektioner.

¹⁹ Direktiv 2005/65/EG.

²⁰ Förordning (EG) nr 725/2004.

2. Kapitel 15 – Energi

När det gäller den **övergripande energilagstiftningen** välkomnar EU Albaniens nationella energi- och klimatplan för 2021–2030 och uppmanar Albanien att slutföra sin översyn och uppdatering i enlighet med energigemenskapens mål och rekommendationer för 2030. EU uppmanar Albanien att ytterligare anpassa sin nationella lagstiftning till styrningsförordningen²¹ och uppvisa resultat i fråga om genomförandet.

EU betonar behovet av att införliva energigemenskapens **energieffektivitetsmål** för 2030. EU uppmanar Albanien att påskynda sin rättsliga och institutionella anpassning till EU:s regelverk om energieffektivitet, särskilt energieffektivitetsdirektivet²² och direktivet om byggnaders energiprestanda²³, inbegripet nödvändiga tillämpliga sanktioner. EU uppmanar Albanien att vidareutveckla sin lagstiftning genom att genomföra en långsiktig renoveringsstrategi och anpassa sig till ekodesign- och produktstandarder. EU noterar med tillfredsställelse att Albanien anpassat sig till EU:s regelverk om energimärkning²⁴ – ett steg som bidrar till att förbättra energieffektiviteten.

EU välkomnar Albaniens ambition när det gäller målen för **förnybar energi** och betonar behovet av att slutföra anpassningen till regelverket för förnybar energi, särskilt när det gäller biobränslen. EU betonar vikten av att slutföra anpassningen till EU:s regelverk om tillståndsgivning²⁵ för att påskynda utbyggnaden av förnybar energi. EU uppmanar Albanien att säkerställa sin förmåga att främja energi från förnybara energikällor²⁶.

EU uppmanar Albanien att säkerställa **försörjningstryggheten** för gas, el och olja genom att upprätthålla tillräckliga lager och börja bygga upp dessa lager. EU uppmanar Albanien att i fråga om gas genomföra centrala bestämmelser om mekanismen för bördefördelning och slutföra certifieringsförfarandena. EU uppmanar också Albanien att i fråga om el anpassa sig till regelverket för riskberedskap²⁷. EU betonar vikten av ytterligare anpassning till regelverket för oljelager²⁸.

²¹ Förordning (EU) 2018/1999.

²² Direktiv (EU) 2018/2002.

²³ Direktiv 2010/31/EU, ändrat genom direktiv (EU) 2018/844. Denna rättsliga ram upphävdes genom direktiv (EU) 2024/1275 (omarbetning).

²⁴ Förordning (EU) 2017/1369.

²⁵ Förordning (EU) 2022/2577.

²⁶ Direktiv (EU) 2023/2413 om ändring av direktiv (EU) 2018/2001, förordning (EU) 2018/1999 och direktiv 98/70/EG.

²⁷ Förordning (EU) 2019/941.

²⁸ Rådets direktiv 2009/119/EG.

EU noterar Albaniens framsteg med **paketet för integrering av elmarknaden**²⁹ och uppmanar till fullständig anpassning och fullständigt genomförande. EU välkomnar uppdelningen och certifieringen av den systemansvariga för överföringssystem och betonar de åtgärder som vidtagits för att upprätta en konkurrensutsatt elmarknad. EU uppmanar Albanien att anpassa sig till riktlinjerna för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning, riktlinjerna för balansering och förhandstilldelning av kapacitet, riktlinjerna för systemdrift och nätföreskrifterna för nödsituationer och återuppbyggnad, och att genomföra en intradagsmarknad för ytterligare integrering med regionala elsystem och EU:s elsystem.

EU noterar Albaniens ansträngningar för att anpassa sig till regelverket för den **inre marknaden för gas**³⁰ och uppmanar särskilt till ett fullständigt genomförande av ”full-Remit”-modellen och kraven från Europeiska unionens byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter³¹. EU betonar det fortsatta genomförandet av reglerna för naturgasmarknaden genom energiregleringsorganets (ERE) befogenheter.

EU erkänner Albaniens partiella anpassning till **Euratoms regelverk om kärnsäkerhet, strålskydd och kärnämneskontroll**. EU uppmanar Albanien att slutföra sin rättsliga, institutionella och operativa anpassning till Euratoms krav. Detta innebär att se till att all primär- och sekundärlagstiftning inom Euratom – som är tillämplig på alla EU:s medlemsstater oavsett om de producerar kärnenergi eller inte – på lämpligt sätt integreras i den nationella lagstiftningen. EU uppmanar dessutom Albanien att öka sina ansträngningar för att ansluta sig till Europeiska unionens system för snabbt utbyte av information i radiologiska nödsituationer (Ecurie) och Europeiska unionens plattform för utbyte av radiologiska data (Eurdep). EU uppmuntrar Albanien att fortsätta att **bekämpa korruption på det energipolitiska området** genom konkreta åtgärder för integritet, ansvarsskyldighet och öppenhet, inbegripet när det gäller offentliga kontrakt, licenser och tillstånd samt inspektioner.

²⁹ Direktiv (EU) 2019/944, förordning (EU) 2019/943, förordning (EU) 2019/942 och förordning (EU) 2019/941.

³⁰ Direktiv 2009/73/EG, inklusive gasnätföreskrifter, förordning (EU) 2017/460, förordning (EU) 2017/459, förordning (EU) nr 703/2015 och förordning (EU) nr 1227/2011.

³¹ Förordning (EU) 2019/942.

3. Kapitel 21 – Transeuropeiska nät

EU betonar att Albanien måste anpassa sig till EU:s regelverk för **transeuropeiska energinät (TEN-E)**. EU uppmanar Albanien att upprätta en långsiktig infrastrukturplanering, genomföra nödvändiga strategier, undersöka potentialen för havsbaserad förnybar energi, utveckling av tillhörande nät och utfasning av fossila bränslen inom industri och transport samt att bedöma behoven av infrastrukturinvesteringar, särskilt när det gäller överföring, lagring och smartare nät. EU understryker att Albanien måste öka effektiviteten och efterlevnaden av miljölagstiftningen när det gäller infrastrukturtillstånd.

EU noterar Albaniens partiella anpassning till de **transeuropeiska transportnäten (TEN-T)** och uppmanar landet att fullt ut anpassa sig till och verkställa EU:s regelverk för alla transportsätt. EU uppmärksammar också Albanien på den nya TEN-T-förordningen³², som trädde i kraft 2024. EU betonar att Albanien måste stärka sin institutionella ram och administrativa kapacitet för utveckling och övervakning av TEN-T. EU uppmanar också Albanien att utveckla framtida prioriterade projekt avseende TEN-T-nätet och göra fortsatta framsteg mot slutförandet av projekten som rör den europeiska transportkorridoren för västra Balkans-östra Medelhavsområdet.

EU uppmuntrar Albanien att fortsätta att **bekämpa korruption på området transeuropeiska nät** genom konkreta åtgärder för integritet, ansvarsskyldighet och öppenhet, inbegripet när det gäller offentliga kontrakt, licenser och tillstånd samt inspektioner.

4. Kapitel 27 – Miljö och klimatförändring

EU uppmanar Albanien att sörja för att miljöskyddskraven integreras i utformningen och genomförandet av politik inom andra sektorer och att en resurseffektiv, utsläppssnål och klimattålig utveckling främjas. EU framhåller även att alla nyinvesteringar redan bör avspegla nationell miljölagstiftning i linje med regelverket.

³² Förordning (EU) 2024/1679.

EU noterar att Albanien har gjort vissa framsteg med anpassningen till EU:s regelverk avseende den **övergripande miljölagstiftningen**, ofta kallad ”rättsstatsprincipen på miljöområdet”, men understryker att Albanien avsevärt måste förbättra anpassningen till och genomförandet av lagstiftningen inom denna sektor. EU betonar att kapaciteten för inspektion och kontroll av efterlevnad bör stärkas, särskilt för att förebygga och ta itu med miljöbrott på ett mer effektivt sätt. EU noterar att ytterligare anpassning krävs när det gäller miljöbedömningar av planer, program och projekt. EU uppmanar Albanien att säkerställa en effektiv anpassning till och ett effektivt genomförande av direktiven om miljökonsekvensbedömning³³ och strategisk miljöbedömning³⁴ genom att genomföra inkluderande konsekvensbedömningar för att garantera att antagandet av relevanta offentliga planer och program samt godkännandet av olika offentliga och privata projekt uppfyller EU:s regelverk för miljöbedömningar, med en effektiv medverkan av allmänheten i utarbetandet av projekt och planer som rör miljön. Till stöd för detta uppmanas Albanien att stärka sin administrativa kapacitet och sina administrativa strukturer och att investera betydande resurser.

EU noterar att ändringarna av lagen om skyddade områden (lag nr 21/2024) och förlängningen av 2015 års lagstiftning om strategiska investeringar har väckt oro eftersom de leder till omfattande turism- och industriinvesteringar i skyddade områden och nu tillåter verksamhet som riskerar att äventyra Albaniens ekologiska värden och värden avseende biologisk mångfald, inbegripet potentiella Natura 2000-områden, i strid med EU:s normer.

EU välkomnar Albaniens åtagande att anpassa sig till direktivet om strategisk miljöbedömning senast 2026 och direktivet om miljökonsekvensbedömning senast 2027, tillsammans med landets avsikt att anta en handlingsplan under 2027 som inbegriper kapacitetsuppbyggnad, en färdplan och övervakning. EU noterar också Albaniens avsikt att senast 2027 säkerställa att alla infrastrukturinvesteringar och miljöbedömningar är helt förenliga med EU:s regelverk och inbegriper ordentlig samordning och konsekvensbedömning.

³³ Direktiv 2011/92/EU, ändrat genom 2014/52/EU.

³⁴ Direktiv 2001/42/EG.

EU noterar också Albaniens framsteg med anpassningen till Århus-regelverket, särskilt när det gäller tillgång till information, allmänhetens deltagande och tillgång till rättslig prövning, och uppmanar landet att fortsätta dessa ansträngningar. EU betonar att ytterligare uppmärksamhet bör ägnas åt att säkerställa att allmänheten, inbegripet de civila samhällets organisationer, kan motsätta sig planerna och uppmanar Albanien att vidta snabba åtgärder för att ta itu med dessa frågor, i linje med Århus-regelverket. EU upprepar att det är lika viktigt att säkerställa att enskilda personer och icke-statliga organisationer har tillgång till nationella domstolar i enlighet med fastställda normer för tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor, även inom bland annat sektorerna för natur, luftkvalitet och vatten, där det inte finns några uttryckliga sekundärrättsliga bestämmelser utan endast rättspraxis. EU är dock oroat över att större projekt för infrastrukturinvestering i praktiken har gått vidare utan tillräckliga öppenhets- och samrådsprocesser.

EU understryker Albaniens anpassning till Inspire-direktivet³⁵ och uppmanar landet att vidareutveckla sin infrastruktur för rumsliga data och ge tillgång till geospatiala miljödata och göra dessa tillgängliga. EU välkomnar också inrättandet av en interinstitutionell grupp mot miljöbrott och understryker att Albanien måste anpassa sig till miljöbrottsdirektivet³⁶. EU understryker vidare att Albanien måste anpassa sig till direktivet om miljöansvar³⁷. EU uppmanar också Albanien att aktivt delta i EU:s befintliga nätverk för kontroll av miljölagstiftningens efterlevnad (dvs. Impel, ENPE, EUFJE och EnviCrimeNet) och betonar vikten av att stärka kapaciteten och motståndskraften mot försök till otillbörlig påverkan hos aktörer i tillsynskedjan, såsom rättsväsendet och miljöinspektionerna. EU noterar att Albanien har dragit nytta av initiativ inom Life-programmet och är intresserat av att delta fullt ut i programmet i framtiden. EU understryker också vikten av att tillhandahålla trovärdig finansiell planering för det framtida genomförandet av regelverket.

³⁵ Direktiv 2007/2/EG om upprättande av en infrastruktur för rumslig information i Europeiska gemenskapen (Inspire).

³⁶ Direktiv (EU) 2024/1203.

³⁷ Direktiv 2004/35/EG.

EU noterar att Albanien måste göra ytterligare ansträngningar för att stärka sin anpassning till EU:s regelverk om **luftkvalitet**, bland annat genom att utvidga och förbättra systemet för luftövervakning. EU uppmanar Albanien att fortsätta att sträva efter att anpassa sig till och genomföra regelverket om luftkvalitet, stärka det befintliga övervakningssystemet och de strukturer som ansvarar för insamling och behandling av uppgifter och för framtida rapportering till kommissionen, stärka den administrativa kapaciteten och investera i nödvändiga mänskliga resurser och utrustning. EU betonar att Albanien måste fortsätta sina ansträngningar för att ytterligare minska luftföroreningarna. EU noterar Albaniens planer på att uppdatera sin strategi och förvaltningsplan för luftkvalitet senast 2026, utvidga övervakningen och utveckla modellering senast 2028 samt säkerställa allmänhetens tillgång i realtid till luftkvalitetsdata senast 2027. EU uppmanar också Albanien att före anslutningen ratificera Göteborgsprotokollet till konventionen om långväga gränsöverskridande luftföroreningar.

EU noterar att Albanien har begärt en övergångsperiod för att undantas från det fullständiga genomförandet av artiklarna 13 och 19 i direktiv (EU) 2024/2881 om luftkvalitet och renare luft i Europa fram till 2036 eller under en period på sex år efter dagen för anslutningen till EU.

EU noterar den information som lämnats till stöd för begäran. EU uppmanar Albanien att ompröva sin begäran avseende artikel 19. EU anser att mer detaljerade uppgifter kommer att krävas innan EU kan ta ställning till denna begäran avseende artikel 13, och uppmanar Albanien att tillhandahålla en detaljerad direktivspecifik genomförandeplan som omfattar följande:

- a) En lägesrapport när det gäller tillgängliga övervakare.
- b) Nuvarande föroreningsnivåer.
- c) Verktyg som för närvarande finns tillgängliga för övervakning av utsläpp.
- d) En tidsplan för genomförandet av EU:s regelverk, inbegripet infasning för att uppfylla gränsvärdena.

EU noterar att Albanien har begärt en övergångsperiod för att undantas från det fullständiga genomförandet av artikel 4 i och bilaga II till direktiv (EU) 2016/2284 om nationella åtaganden om utsläppsminskning fram till 2036 eller under en period på sex år efter dagen för anslutningen till EU.

EU noterar den information som lämnats till stöd för begäran. EU anser emellertid att mer detaljerade uppgifter kommer att krävas innan EU kan ta ställning till denna begäran, och uppmanar Albanien att tillhandahålla en detaljerad direktivspecifik genomförandeplan som omfattar följande:

- a) En lägesrapport om atmosfäriska utsläpp och pågående insatser för att minska dem.
- b) Svårigheter att uppnå utsläppsminskningarna.
- c) Verktyg som för närvarande finns tillgängliga för övervakning av utsläpp.
- d) En tidsplan för genomförandet av EU:s regelverk, inbegripet infasning av gränsvärden.

EU noterar Albaniens goda anpassningsnivå när det gäller flyktiga organiska ämnen i färg och landets partiella anpassning till utsläpp av flyktiga organiska ämnen. EU uppmanar Albanien att genomföra direktiven och avsätta tillräckliga ekonomiska och mänskliga resurser.

EU noterar att Albanien har begärt en övergångsperiod för att undantas från det fullständiga genomförandet av artikel 3 i direktiv 2009/126/EG om återvinning av bensenångor steg II, vid tankning av motorfordon på bensinstationer, och av artiklarna 3.1, 4.1, 5.1 och 6.1 i direktiv 94/63/EG av den 20 december 1994 om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska ämnen (VOC) vid lagring av bensen och vid distribution av bensen från depåer till bensinstationer, fram till 2036 eller under en period på sex år efter dagen för anslutningen till EU.

EU noterar den information som lämnats till stöd för landets två begäranden beträffande regelverket om flyktiga organiska föreningar. EU anser emellertid att mer detaljerade uppgifter kommer att krävas innan EU kan ta ställning till denna begäran, och uppmanar Albanien att tillhandahålla respektive detaljerade direktivspecifika genomförandeplaner som omfattar följande:

- a) Den nuvarande situationen och den teknik som finns tillgänglig för flyktiga organiska föreningar.
- b) De investeringar som krävs för att uppnå EU:s mål.
- c) Tidsplanen för genomförandet, inbegripet infasning av EU:s regelverk.

EU noterar att Albanien endast delvis har anpassat sig till regelverket om **avfallshantering** och måste göra betydande insatser för att uppnå framsteg inom denna sektor, bland annat genom att bedöma miljöpåverkan av både avfallsgenerering och avfallsbehandling. EU noterar också Albaniens partiella anpassning till ramdirektivet om avfall³⁸, direktivet om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning³⁹, förordningen om förpackningar och förpackningsavfall⁴⁰ och större delen av EU:s regelverk om avfall. EU betonar behovet av anpassning till regelverket om engångsplast⁴¹. EU noterar vidare det nya regelverket om avfall på områdena transport av avfall⁴² samt batterier⁴³, som medför strängare krav på hållbarhet och avfallshantering. EU uppmuntrar till ytterligare inkludering av aspekter som rör den cirkulära ekonomin, särskilt beaktande av icke-avfallsrelaterade aspekter av produkters livscykel.

EU noterar Albaniens åtagande att stärka tillnärmningen av landets lagstiftning till EU:s regelverk på avfallshanteringsområdet samt förbättra och stärka det interna avfallshanteringssystemet, bland annat genom att den nationella avfallsmyndigheten inleder sitt arbete, och därmed under 2025 anta en ny lag om avfallshantering samt en lag om utökat producentansvar.

³⁸ Direktiv 2008/98/EG.

³⁹ Direktiv 2012/19/EU.

⁴⁰ Förordning (EU) 2025/40. Direktiv 94/62/EG ska upphöra att gälla med verkan den 12 augusti 2026, med särskilda undantag enligt artikel 70 i förordningen.

⁴¹ Direktiv (EU) 2019/904.

⁴² Förordning (EU) 2024/1157.

⁴³ Förordning (EU) 2023/1542.

EU noterar att Albanien har begärt en övergångsperiod för att undantas från det fullständiga genomförandet av artiklarna 11 och 22 i ramdirektiv 2008/98/EG om avfall fram till 2036 eller under en period på sex år efter dagen för anslutningen till EU.

EU noterar den information som Albanien lämnat till stöd för begäran. EU anser emellertid att mer detaljerade uppgifter kommer att krävas innan EU kan ta ställning till denna begäran, och uppmanar Albanien att tillhandahålla en detaljerad direktivspecifik genomförandeplan som omfattar följande:

- a) Den nuvarande situationen när det gäller avfallshanteringsutmaningar, inbegripet infrastruktur- och insamlingsproblem.
- b) Ekonomiska och tekniska begränsningar för insamling av bioavfall i hela landet senast 2030.
- c) Viktiga investeringar, inklusive kostnadsprognoser, som krävs för ett integrerat avfallshanteringssystem.
- d) Strategier för att öka allmänhetens medvetenhet och deltagande.
- e) Tidsplanen för genomförandet, inbegripet infasning av målen i EU:s regelverk.

EU noterar att Albanien har begärt en övergångsperiod för att undantas från det fullständiga genomförandet av artiklarna 50 och 52 i förordning (EU) 2025/40 om förpackningar och förpackningsavfall fram till 2040 eller under en period på tio år efter dagen för anslutningen till EU.

EU noterar den information som lämnats till stöd för begäran. EU anser emellertid att mer detaljerade uppgifter kommer att krävas innan EU kan ta ställning till denna begäran, och uppmanar Albanien att tillhandahålla en detaljerad förordningsspecifik genomförandeplan som omfattar följande:

- a) Materialåtervinning av viktiga material och därmed sammanhängande transportkostnader.
- b) De investeringar som krävs för att efterleva EU:s regelverk.
- c) Utvecklingen av utökat producentansvar.
- d) Variationer i förpackningsavfall på grund av turism.
- e) Utmaningar när det gäller att genomföra ett retursystem och stödja små och medelstora återvinningsföretag.
- f) Strategier för att öka allmänhetens medvetenhet och deltagande.
- g) Tidsplanen för genomförandet, inbegripet infasning av EU:s regelverk.

EU noterar att Albanien har begärt en övergångsperiod för att undantas från det fullständiga genomförandet av artiklarna 5 och 6 i rådets direktiv 1999/31/EG om deponering av avfall fram till 2036 eller under en period på sex år efter dagen för anslutningen till EU.

EU noterar den information som lämnats till stöd för begäran. EU anser emellertid att mer detaljerade uppgifter kommer att krävas innan EU kan ta ställning till denna begäran, och uppmanar Albanien att tillhandahålla en detaljerad direktivspecifik genomförandeplan som omfattar följande:

- a) Utmaningar i samband med undvikande av deponering och förbehandling av avfall.
- b) Investeringar som krävs för deponering, materialåtervinning och återvinning av kommunalt avfall för att uppfylla kraven i EU:s regelverk.
- c) Materialåtervinningskapacitet och exportkostnader.
- d) Status för planer för kompostering av vegetabiliskt avfall och återvinning av livsmedelsavfall.
- e) Strategier för att öka allmänhetens medvetenhet och deltagande.
- f) Tidsplanen för genomförandet, inbegripet infasning av EU:s regelverk.

EU noterar Albanien framsteg när det gäller att efterleva EU:s regelverk om **vattenkvalitet**, och understryker vikten av att anslå de administrativa och ekonomiska resurser som krävs för att säkerställa ett effektivt genomförande. EU noterar också Albanien anpassning av lagstiftningen till ramdirektivet för vatten. EU uppmanar till att färdigställa förvaltningsplanerna för avrinningsdistrikt för alla avrinningsdistrikt och till att säkerställa finansiering för deras genomförande. EU noterar vidare Albanien välstrukturerade institutionella ram för rening av avloppsvatten från tätbebyggelse samt de betydande investerings- och kapacitetsbehoven på detta område. EU betonar vikten av att upprätthålla höga vattenkvalitetsnormer för att skydda folkhälsan och miljön. EU erinrar om vikten av säkert och rent dricksvatten. EU uppmanar också Albanien att anpassa sig ytterligare till bestämmelserna i regelverket om dricksvatten⁴⁴. EU betonar att Albanien måste ha planer för att snabbt och effektivt reagera på översvämningar. EU uppmuntrar Albanien att vidta åtgärder mot dåligt klassificerade badplatser genom att genomföra lämpliga förvaltningsåtgärder och vid behov införa badförbud i enlighet med regelverket om badvatten⁴⁵. EU framhåller vidare vikten av att utveckla ett fungerande system för vattenövervakning för att identifiera förorenade vatten och ange nitratkänsliga områden.

EU betonar att Albanien måste anpassa sig till ramdirektivet om en marin strategi och anslå tillräckliga resurser för dess genomförande. EU uppmanar Albanien att påskynda framstegen med grundvattendirektivet, med sikte på en fullständig anpassning, och att stärka sin administrativa och tekniska kapacitet. EU uppmanar Albanien att förbättra sin anpassning till regelverket om miljökvalitetsnormer⁴⁶ genom att inrätta ett övervakningssystem och öka kapaciteten.

EU betonar att Albanien, trots betydande framsteg med översvämningdirektivet, måste ha planer för att snabbt och effektivt kunna reagera på översvämningar, tillsammans med fortsatt samordning med ramdirektivet för vatten, stärkta civilskyddsmyndigheter och löpande samråd för att hantera framtida utmaningar.

⁴⁴ Direktiv (EU) 2020/2184.

⁴⁵ Kommissionens genomförandebeslut 2011/321/EU.

⁴⁶ Direktiv 2008/105/EG.

EU noterar att Albanien har begärt en övergångsperiod för att undantas från det fullständiga genomförandet av artiklarna 4, 8, 11, 13 och 16 i direktiv 2000/60/EG (ramdirektivet för vatten). EU noterar att Albanien kommer att ange längden på övergångsperioden efter färdigställandet av den direktivspecifika genomförandeplanen.

EU noterar den information som lämnats till stöd för begäran. EU anser emellertid att mer detaljerade uppgifter kommer att krävas innan EU kan ta ställning till denna begäran, och uppmanar Albanien att tillhandahålla en detaljerad direktivspecifik genomförandeplan som omfattar följande:

- a) Den nuvarande situationen när det gäller vattenkvalitet och planer för att övervaka vattenkvaliteten.
- b) Viktig infrastruktur för vattenreningsanläggningar, rättsliga och institutionella utmaningar med avseende på EU:s regelverk.
- c) Uppgifter om vattensäkerhet, kvalitetsövervakning och föroreningar med framväxande potentiella risker.
- d) Nödvändiga investeringar, kostnader och tidsplan för åtgärder på kort, medellång och lång sikt.
- e) Tidsplanen för genomförandet, inbegripet infasning av målen i EU:s regelverk.

EU noterar att Albanien har begärt en övergångsperiod för att undantas från det fullständiga genomförandet av artiklarna 3.1, 4.1, 5.2, 6.1 och 7 i direktiv 91/271/EEG om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse under 2027 fram till 2050 eller under en period på 20 år efter dagen för anslutningen till EU.

EU noterar den information som lämnats till stöd för begäran. EU anser emellertid att mer detaljerade uppgifter kommer att krävas innan EU kan ta ställning till denna begäran, och uppmanar Albanien att tillhandahålla en detaljerad direktivspecifik genomförandeplan som återspeglar kraven i det omarbetade direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (direktiv (EU) 2024/3019) och som omfattar följande:

- a) Den nuvarande situationen för befintliga vattenreningsanläggningar.
- b) Investeringar och kapacitetssuppleveringsåtgärder för att uppfylla kraven i direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse.
- c) Viktiga milstolpar för uppsamling och rening av avloppsvatten senast 2040 och 2050.
- d) Tidsplanen för genomförandet, inbegripet infasning av EU:s regelverk.

EU noterar att Albanien har begärt en övergångsperiod för att undantas från det fullständiga genomförandet av artiklarna 5 och 14 i samt delarna A och C i bilaga I till direktiv (EU) 2020/2184 om kvaliteten på dricksvatten fram till 2040 eller under en period på tio år efter dagen för anslutningen till EU.

EU noterar den information som lämnats till stöd för begäran. EU anser emellertid att mer detaljerade uppgifter kommer att krävas innan EU kan ta ställning till denna begäran, och uppmanar Albanien att tillhandahålla en detaljerad direktivspecifik genomförandeplan som omfattar följande:

- a) Den nuvarande situationen när det gäller dricksvattenkvalitet och planer för att övervaka den.
- b) Investeringsprioriteringar, finansiering och övergångsperiodsplaner som tar itu med administrativa utmaningar, finansieringsutmaningar och utmaningar beträffande överkomliga priser.
- c) Ekonomiska insatser och strategier för kapacitetsuppbyggnad.
- d) Milstolpar för övervakning av vattenkvaliteten, efterlevnad och den riskbaserade metoden senast 2040.
- e) Tidsplanen för genomförandet, inbegripet infasning av EU:s regelverk.

EU noterar att Albanien har begärt en övergångsperiod för att undantas från det fullständiga genomförandet av artiklarna 3, 4, 5 och 6 i direktiv 91/676/EEG om skydd mot att vatten förorenas av nitrater från jordbruket. EU noterar att Albanien kommer att ange längden på övergångsperioden efter färdigställandet av den direktivspecifika genomförandeplanen.

EU noterar den information som lämnats till stöd för begäran. EU anser emellertid att mer detaljerade uppgifter kommer att krävas innan EU kan ta ställning till denna begäran, och uppmanar Albanien att tillhandahålla en detaljerad direktivspecifik genomförandeplan som omfattar följande:

- a) Identifiering av förorenade vatten eller vatten som riskerar att förorenas och angivande av nitratkänsliga områden.

- b) Utarbetande av frivilliga riktlinjer för jordbruksmetoder och antagande av obligatoriska handlingsplaner för jordbrukare.
- c) Övervakning av vattenkvaliteten för att kontrollera nitratföroreningar och begränsa kvävetillförseln från stallgödsel.
- d) Tidsplanen för genomförandet, inbegripet infasning av EU:s regelverk.

EU noterar att Albanien har begärt en övergångsperiod för att undantas från det fullständiga genomförandet av artiklarna 3 och 6 i direktiv 2006/118/EG om skydd för grundvatten mot föroreningar och försämring. EU noterar att Albanien kommer att ange längden på övergångsperioden efter färdigställandet av den direktivspecifika genomförandeplanen.

EU noterar den information som lämnats till stöd för begäran. EU anser emellertid att mer detaljerade uppgifter kommer att krävas innan EU kan ta ställning till denna begäran, och uppmanar Albanien att tillhandahålla en detaljerad direktivspecifik genomförandeplan som omfattar följande:

- a) Kriterier för bedömning av grundvattenstatus (tidsplan för tillämpning av de EU-omfattande kvalitetsnormerna för grundvatten och för fastställande och tillämpning av nationella tröskelvärden).
- b) Identifiering av betydande och ihållande uppåtgående trender när det gäller koncentrationer av förorenande ämnen i grundvattenförekomster som är i riskzonen och fastställande av utgångspunkter för att vända trender.
- c) Åtgärder för att hindra eller begränsa tillförsel av förorenande ämnen till grundvatten.
- d) Stöd till processen för karakterisering, avgränsning och statusbedömning på grundvattenförekomstnivå.
- e) Tidsplanen för genomförandet, inbegripet infasning av EU:s regelverk.

EU noterar att Albanien har begärt en övergångsperiod för det fullständiga genomförandet av de planer som avses i artikel 7 i direktiv 2007/60/EG om bedömning och hantering av översvämningsrisker. EU noterar att Albanien kommer att ange längden på övergångsperioden efter färdigställandet av den direktivspecifika genomförandeplanen.

EU noterar den information som lämnats till stöd för begäran. EU anser emellertid att mer detaljerade uppgifter kommer att krävas innan EU kan ta ställning till denna begäran, och uppmanar Albanien att tillhandahålla en detaljerad direktivspecifik genomförandeplan som omfattar följande:

- a) Färdigställande av kvarstående kartor över översvämningshotade områden och över översvämningsrisker.
- b) Färdigställande av planer för översvämningshotade områden och godkännande av planer för avrinningsdistrikt.
- c) Genomförande och övervakning av alla planer, eftersom endast en plan för närvarande är gällande.
- d) Tidsplanen för genomförandet, inbegripet utarbetande av föreskrifter för hantering av översvämningsrisker och infasning av EU:s regelverk.

EU erinrar om vikten av **naturskydd** för att skydda Europas biologiska mångfald. EU efterlyser en anpassning till regelverket om vilda fåglar⁴⁷ och livsmiljöer⁴⁸ samt effektiv övervakning, datainsamling och tydliga myndighetsbefogenheter, även på kommunal nivå. Albanien måste slutföra anpassningen till alla skyldigheter enligt dessa direktiv och påskynda genomförandet. EU uttrycker stark oro över att den ändrade lagen om skyddade områden tillåter infrastrukturprojekt som kan hota den biologiska mångfalden och Natura 2000-områden, och uppmanar Albanien att vidta omedelbara åtgärder för att anpassa den relevanta nationella lagstiftningen till EU:s regelverk om naturskydd. EU efterlyser också en anpassning till EU:s standarder för bevarande av naturen. EU uppmanar Albanien att i tillräcklig utsträckning bedöma infrastrukturprojektens överensstämmelse med EU:s normer för biologisk mångfald och naturskydd innan de tillåts gå vidare. EU uppmanar Albanien att stärka sina förfaranden för licensiering, inspektion och stängning av djurparker som inte uppfyller kraven och att förbättra anpassningen till Cites-förordningen⁴⁹ genom att öka övervakningen och säkerställandet av efterlevnaden. EU uppmanar Albanien att ytterligare anpassa sig till förordningarna om tillträde och fördelning av nytta⁵⁰, timmer⁵¹ och Flegt⁵², förordningen om avskogningsfria produkter⁵³ och förordningen om restaurering av natur⁵⁴ samt målen i det globala ramverket för biologisk mångfald.

⁴⁷ Direktiv 2009/147/EG.

⁴⁸ Direktiv 92/43/EEG.

⁴⁹ Förordning (EG) nr 338/97.

⁵⁰ Förordning (EU) nr 511/2014.

⁵¹ Förordning (EU) nr 995/2010.

⁵² Förordning (EG) nr 2173/2005.

⁵³ Förordning (EU) 2023/1115.

⁵⁴ Förordning (EU) 2024/1991.

EU betonar vikten av att begränsa **kemikaliers** inverkan på miljön. EU uppmanar Albanien att anpassa sig till biocidförordningen⁵⁵ och anslå mer resurser för inspektion och säkerställande av efterlevnaden. EU framhåller vikten av att anpassa sig till och genomföra Reach⁵⁶, bland annat genom att stärka inspektionsresurserna, samt till PIC-förordningen⁵⁷, asbestdirektivet⁵⁸ och kvicksilverförordningen⁵⁹. EU uppmanar också Albanien att slutföra anpassningen till CLP⁶⁰. EU uppmanar Albanien att anpassa sig till direktivet om djurförsök, med särskild uppmärksamhet på dess definitioner. EU betonar också behovet av att intensifiera insatserna för att anpassa sig till Stockholmskonventionen om långlivade organiska föroreningar, särskilt när det gäller inspektion och säkerställande av efterlevnaden.

EU noterar att Albanien har begärt en övergångsperiod för att undantas från det fullständiga genomförandet av artiklarna 26, 29, 33, 34, 43, 89.2– 89.3, 94.1 och 95 i förordning (EU) nr 528/2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter upp till tolv månader efter dagen för anslutningen till EU.

EU noterar den information som lämnats till stöd för begäran. EU anser emellertid att mer detaljerade uppgifter kommer att krävas innan EU kan ta ställning till denna begäran, och uppmanar Albanien att tillhandahålla en detaljerad förordningsspecifik genomförandeplan som omfattar följande:

- a) Överensstämmelse med registrering av biocidprodukter.
- b) Datadelning.
- c) Ömsesidigt erkännande och godkännanden.
- d) Tidsplanen för genomförandet, inbegripet infasning av EU:s regelverk.

⁵⁵ Förordning (EU) nr 528/2012.

⁵⁶ Förordning (EG) nr 1907/2006.

⁵⁷ Förordning (EU) nr 649/2012.

⁵⁸ Direktiv 2009/148/EG.

⁵⁹ Förordning (EG) nr 1102/2008.

⁶⁰ Förordning (EG) nr 1272/2008.

EU noterar Albaniens låga anpassning till EU:s lagstiftning om **industriföroreningar och riskhantering**. EU uppmanar Albanien att öka sina insatser för att anpassa sig till, genomföra och säkerställa efterlevnaden av direktivet om industriutsläpp och förordningen om ett europeiskt register över utsläpp och överföringar av föroreningar för att nå en helt integrerad strategi och att nogra övervaka översynen av båda rättsakterna. EU uppmanar Albanien att vidta nödvändiga åtgärder för att konsekvent genomföra Seveso-regelverket. EU efterlyser också en skyndsam anpassning beträffande asbest, särskilt när det gäller rivning av byggnader och avfallshantering. EU uppmanar även Albanien att säkerställa att dess miljömärkning blir EU:s miljömärke efter anslutningen. EU uppmanar vidare landet att intensifiera insatserna beträffande Emas, genom att stödja företagen i antagandet av systemet och genomföra kommunikationskampanjer.

EU noterar att Albanien har begärt en övergångsperiod för att undantas från det fullständiga genomförandet av flera artiklar i kapitlen II, III och V i direktiv 2010/75/EU om industriutsläpp under [tio] år efter dagen för anslutningen till EU. EU noterar den information som lämnats till stöd för denna begäran beträffande industriföroreningar. EU anser emellertid att mer detaljerade uppgifter kommer att krävas innan EU kan ta ställning till denna begäran. Denna begäran måste också beaktas med avseende på direktiv (EU) 2024/1785, som ändrar det ovannämnda direktivet och kommer att tillämpas från och med 2026. EU uppmanar Albanien att tillhandahålla en detaljerad direktivspecifik genomförandeplan som omfattar följande:

- a) Den nuvarande situationen när det gäller industriutsläppsnivåer.
- b) Inrättande av system för övervakning, rapportering och tillståndsgivning för industrianläggningar.
- c) Plan för att se till att industrianläggningar fullt ut uppfyller kraven i direktivet om industriutsläpp, inklusive beräknade kostnader.
- d) Strategi för antagande av lösningar baserade på bästa tillgängliga teknik.
- e) De investeringar som krävs för att uppnå målen i EU:s regelverk.
- f) Infasning och tidsplan för genomförandet av EU:s regelverk.

EU noterar Albaniens partiella anpassning till **buller**direktivet. EU uppmanar Albanien att fastställa vilka vägar, järnvägar, flygplatser och tätorter som omfattas av direktivet och att utarbeta strategiska bullerkartor och handlingsplaner mot buller i enlighet med detta. EU välkomnar Albaniens deltagande i unionens **civilskydd**smekanism. EU uppmuntrar landet till att fortsätta att förbättra sitt civilskyddssystem. EU uppmanar Albanien att koppla sitt nationella system för nödkommunikation till det gemensamma kommunikations- och informationssystemet för olyckor (Cecis).

När det gäller klimatförändringar understryker EU att Albanien måste öka den för närvarande begränsade anpassningen av landets lagstiftning till EU:s regelverk på klimatområdet. EU välkomnar vissa framsteg som uppnåtts genom Albaniens antagande av en **klimatlag** och en nationell energi- och klimatplan. EU betonar att Albanien måste utveckla sina insatser för att ytterligare genomföra ett nationellt system för att uppskatta utsläpp och upptag av växthusgaser och säkerställa efterlevnad av rapporteringskraven enligt styrningsförordningen. EU uppmanar Albanien att anta en långsiktig strategi med ett mål om klimatneutralitet för 2050.

EU uppmanar Albanien att ytterligare anpassa sig till det relevanta regelverket om bränslekvalitet, särskilt när det gäller biodrivmedelsblandningar och dieselbrännolja som används i mobila maskiner som inte är avsedda att användas för transporter på väg. EU uppmanar Albanien att anpassa sig till EU:s regelverk om ozonnedbrytande ämnen och fluorerade gaser.

EU betonar vikten av att Albanien gör framsteg med EU:s utsläppshandelssystem, särskilt när det gäller att anta och genomföra EU:s lagstiftning om övervakning, rapportering, verifiering och ackreditering⁶¹, inbegripet lagstiftningen om övervakning, rapportering och verifiering avseende sjötransporter⁶². EU understryker att Albanien också måste anpassa sig till sekundärlagstiftningen om EU:s utsläppshandelssystem, inbegripet den som rör unionsregistret, gratis tilldelning, auktionering och sjöfartssektorn.

⁶¹ Genomförandeförordning (EU) 2018/2066 och genomförandeförordning (EU) 2018/2067 i deras ändrade lydelse.

⁶² Förordning (EU) 2015/757.

EU betonar också att Albanien måste anpassa sig till mekanismen för koldioxidjustering vid gränsen (CBAM) och utveckla den nödvändiga kapaciteten i sin tullförvaltning, och uppmanar landet att inleda förberedelserna.

EU betonar att det krävs ytterligare insatser när det gäller markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF). EU betonar den bristande anpassningen till koldioxidnormerna för personbilar, skåpbilar och tunga fordon, och uppmanar Albanien att införa lämpliga övervaknings- och rapporteringssystem⁶³.

EU uppmanar Albanien att börja reflektera över ett potentiellt tillståndssystem för avskiljning och lagring av koldioxid samt olje- och gasföretagens skyldigheter att finansiera lagringskapacitet senast 2030.

EU uppmanar Albanien att fortsätta att **bekämpa korruption på miljöområdet** genom konkreta åtgärder för integritet, ansvarsskyldighet och öppenhet, inbegripet när det gäller offentliga kontrakt, licenser och tillstånd samt inspektioner.

* * *

Med tanke på hur Albaniens förberedelser framskrider, och under förutsättning att Albanien uppnår de interimistiska riktmärkena för kluster 1, noterar EU, under förutsättning att Albanien fortsätter att göra framsteg i anpassningen till och genomförandet av de delar av EU:s regelverk som omfattas av följande kapitel, och utan att det påverkar eventuella ytterligare villkor som fastställs i de ytterligare riktmärken som fastställts för kluster 4, att dessa kan avslutas preliminärt först när EU har enats om att följande riktmärken är uppfyllda:

⁶³ I enlighet med förordning (EU) 2019/631 och genomförandeförordning (EU) 2021/392 för personbilar och lätta nyttofordon och förordning (EU) 2019/1242 för tunga fordon.

Kapitel 14 – Transportpolitik

- Albanien har i hög grad anpassat sig till EU:s regelverk om vägavgifter och vägtullar.
- Albanien har anpassat sig till kraven i EU:s regelverk om transport av farligt gods, det sociala regelverket för vägtransporter, regler för rätten att bedriva yrkesmässig trafik samt dimensioner och vikter för vissa typer av tunga godsfordon samt till direktivet om trafiksäkerhetsprovning⁶⁴ och direktivet om registreringsbevis för fordon⁶⁵.
- Albanien har anpassat sig till det intelligenta transportsystemet för väg- och järnvägstransporter och har börjat genomföra det.
- Albanien har säkerställt att ett behörigt, oberoende och effektivt regleringsorgan på järnvägsområdet, en nationell säkerhetsmyndighet och ett nationellt utredningsorgan är fullt operativa. Albanien har säkerställt anpassning till EU:s regelverk om järnvägssäkerhet och driftskompatibilitet.
- Albanien har anpassat sig till regelverket om flygledningstjänst, flygverksamhet och händelserapportering samt utredning av olyckor och tillbud inom luftfart.
- Albanien har i hög grad anpassat sig till EU:s regelverk om sjösäkerhet och sjöfartsskydd och har vidtagit nödvändiga åtgärder för att inte längre vara grålistat.
- Albanien har anpassat sig till regelverket om passagerares rättigheter inom alla transportsätt och säkerställt de nationella tillsynsorganens roll vid anslutningen.

⁶⁴ Direktiv 2014/45/EU.

⁶⁵ Direktiv 1999/37/EG.

Kapitel 15 – Energi

- Albanien har anpassat sig till regelverket om den inre marknaden för energi, särskilt till paketet för integrering av elmarknaden.
- Albanien har anpassat sin lagstiftning till regelverket om energieffektivitet och förnybar energi, inbegripet genomförandelagstiftningen, och har uppvisat framsteg i genomförandet av lagstiftningen.
- Albanien har anpassat sin lagstiftning till bestämmelserna om beredskapslager av olja och förordningen om riskberedskap inom elsektorn⁶⁶, bland annat genom att utse en behörig myndighet som ska förvalta energilagren, och har börjat upprätta ett faktiskt lager.

Kapitel 21 – Transeuropeiska nät

- Albanien har anpassat sin rättsliga ram till TEN-E-förordningen⁶⁷.
- Albanien har efter vederbörligt samråd kommit överens med Europeiska kommissionen om framtida prioriterade TEN-T-projekt. Albanien har i hög grad anpassat sig till TEN-T-förordningen⁶⁸ och har gjort tillräckliga framsteg med att slutföra projekten avseende den europeiska transportkorridoren västra Balkan–östra Medelhavet.
- Albanien säkerställer lämplig institutionell och administrativ kapacitet med de höga integritetsnormer som krävs för att landet ska kunna fullgöra det ansvar som följer av regelverket inom detta kapitel.

⁶⁶ Direktiv 2009/119/EG och förordning (EU) 2019/941.

⁶⁷ Förordning (EU) 2022/869.

⁶⁸ Förordning (EU) 2024/1679.

Kapitel 27 – Miljö och klimatförändring

- Albanien har anpassat sin lagstiftning till det övergripande regelverket på miljöområdet⁶⁹ och har uppvisat konkreta framsteg mot solida resultat när det gäller genomförande och säkerställande av efterlevnaden på detta område, bland annat beträffande konsekvensbedömningar (direktiven om miljökonsekvensbedömning och strategisk miljöbedömning), särskilt i fråga om infrastrukturinvesteringar, samtidigt som efterlevnad av kraven på allmänhetens deltagande, gränsöverskridande samråd och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor säkerställs. Albanien har visat att landet kommer att vara redo att effektivt genomföra och säkerställa efterlevnaden av den övergripande lagstiftningen vid anslutningen. Albanien säkerställer att dess nationella infrastruktur för rumsliga data överensstämmer med Inspire-direktivet.
- Albanien har anpassat sig till EU:s regelverk om miljöbrott och gjort påtagliga framsteg mot solida resultat när det gäller miljöbrott, såsom naturvårdsbrott och försämring av livsmiljöer, olaglig transport eller dumpning av avfall, föroreningsbrott och olaglig handel med farliga ämnen.
- Albanien fortsätter att anpassa sig till EU:s relevanta regelverk om luftkvalitet⁷⁰ och vissa luftföroreningar⁷¹. Landet rapporterar årligen om utsläpp i enlighet med direktivet om nationella åtaganden om utsläppsminskning⁷², har antagit ett nationellt luftvårdsprogram och har lagt fram en analys av kostnadseffektiva utsläppsbegränsande strategier för 2030. Albanien fortsätter att vidta åtgärder för att förbättra luftkvaliteten, särskilt i områden som överskrider EU:s gränsvärden och genom att utarbeta eller uppdatera luftkvalitetsplaner, i enlighet med luftkvalitetsdirektivet⁷³.

⁶⁹ Rådets direktiv 2011/92/EU i dess ändrade lydelse enligt direktiv 2014/52/EU, direktiv 2001/42/EG, direktiv 2003/4/EG, direktiv 2003/35/EG, direktiv 2004/35/EG, direktiv (EU) 2024/1203 och direktiv 2007/2/EG.

⁷⁰ Direktiv (EU) 2024/2881.

⁷¹ Direktiv 2016/2284/EU.

⁷² Direktiv 2016/2284/EU.

⁷³ Direktiv (EU) 2024/2881.

- Albanien fortsätter att anpassa sig till EU:s relevanta regelverk på avfallsområdet, med respekt för avfallshierarkin, och avsätter lämplig finansiering för infrastrukturinvesteringar. Albanien inrättar avfallsförebyggande program och utarbetar avfallshanteringsplaner – nationella och regionala – som innehåller information om alla avfallsströmmar och lösningarna för deras hantering, inbegripet typ av och kapacitet för avfallshanteringsinfrastruktur, system för separat insamling och ekonomiska instrument. Albanien fortsätter att anpassa sig till EU:s regelverk inom vattensektorn och utarbetar förvaltningsplaner för avrinningsdistrikt för varje avrinningsdistrikt som helt och hållet ligger på landets territorium, inklusive de delar av internationella avrinningsdistrikt som ligger på dess territorium, och säkerställer att den rättsliga grunden och mekanismerna för internationell samordning av dessa planer har införts. Albanien har i hög grad anpassat sig till dricksvattenlagstiftningen och anpassar sig ytterligare till ramdirektivet om en marin strategi.
- Albanien fortsätter att anpassa sig till EU:s regelverk på naturskyddsområdet⁷⁴, bland annat genom att upphäva de oförenliga bestämmelser som antagits genom ändringar av lagen om skyddade områden (lag nr 21/2024) och genom att upphäva 2015 års lagstiftning om strategiska investeringar. Albanien har till kommissionen överlämnat en förteckning över föreslagna Natura 2000-områden som i tillräcklig utsträckning omfattar livsmiljötyper och arter i enlighet med kraven i fågel- och habitatdirektiven. Albanien har säkerställt kapaciteten att förvalta Natura 2000-nätverket, bland annat genom att bevilja lämplig skyddsstatus för utsedda områden och effektivt genomföra de nödvändiga bevarandeåtgärder som leder till att de bevaras och förbättras. Albanien visar att landet kommer att vara fullt redo att säkerställa genomförandet och efterlevnaden av kraven i EU:s regelverk om naturskydd vid anslutningen.

⁷⁴ Förordning (EU) 2024/1991, förordning (EU) nr 1143/2014, rådets direktiv 1999/22/EG, direktiv 2010/63/EU, direktiv 2009/147/EG, rådets direktiv 92/43/EEG, förordning (EU) nr 511/2014, rådets förordning (EG) nr 338/97, förordning (EG) nr 1007/2009, rådets förordning (EEG) nr 3254/91, förordning (EU) nr 995/2010, förordning (EU) 2023/1115 och rådets förordning (EG) nr 2173/2005.

- Albanien har i hög grad anpassat sig till regelverket när det gäller kemikalier⁷⁵, buller⁷⁶ och civilskydd, och visar att landet kommer att vara fullt redo att säkerställa genomförandet och efterlevnaden av EU:s krav vid anslutningen.
- Albanien har i hög grad anpassat sig till EU:s regelverk på klimatområdet⁷⁷ och har visat att landet kommer att vara redo att genomföra och säkerställa efterlevnaden av det vid anslutningen. Albanien inrättar en robust övervaknings- och rapporteringsram, i linje med rapporteringskraven i styrningsförordningen. Albanien fastställer en långsiktig strategi som är anpassad till EU:s klimatneutralitetsmål för 2050.
- Albanien har i hög grad anpassat sig till EU:s regelverk om handel med utsläppsätter, särskilt genom att anta lagstiftning om funktionen hos EU:s utsläppshandelssystem⁷⁸ och dess successiva ändringar. Albanien har i synnerhet säkerställt att den relevanta lagstiftningen om övervakning och rapportering, ackreditering och verifiering samt övervakning, rapportering och verifiering från sjöfartssektorn inom ramen för EU:s utsläppshandelssystem inom hela dess tillämpningsområde har införts och genomförs. Albanien har ytterligare anpassat sig till unionsregistret, gratis tilldelning och auktionering. Albanien säkerställer tillräckliga framsteg för att kunna genomföra CBAM vid anslutningen.
- Albanien har uppvisat lämplig kapacitet hos administrativa organ på alla nivåer med höga integritetsnormer, inklusive inspektionsorgan, förbättrar samordningen av arbetet ytterligare och visar att alla lämpliga administrativa strukturer och lämplig utbildning har införts i god tid före anslutningen, för att göra det möjligt att genomföra och säkerställa efterlevnaden av regelverket på alla områden inom detta kapitel.

⁷⁵ Förordning (EG) nr 1272/2008, förordning (EU) 2024/2865, förordning (EG) nr 1907/2006, förordning (EU) nr 649/2012, förordning (EU) 2019/1021 och rådets direktiv 96/59/EG.

⁷⁶ Direktiv 2002/49/EG.

⁷⁷ Särskilt direktivet om EU:s utsläppshandelssystem, förordningen om övervakning, rapportering och verifiering av växthusgasutsläpp från sjötransporter, EU:s klimatlag, styrningsförordningen och regelverket om ozonnedbrytande ämnen, fluorerade gaser, normer för koldioxidutsläpp från fordon, fordonsmärkning, bränslekvallitet, LULUCF, avskiljning och lagring av koldioxid, certifiering av koldioxidupptag och Sociala klimatfonden.

⁷⁸ I linje med direktiv 2003/87/EG om EU:s utsläppshandelssystem, i dess ändrade lydelse.

Övervakningen av framstegen med anpassningen till och genomförandet av EU:s regelverk kommer att fortsätta under hela förhandlingsprocessen. EU understryker att det kommer att ägna särskild uppmärksamhet åt att övervaka alla särskilda frågor som nämns ovan i syfte att säkerställa Albaniens administrativa kapacitet och dess förmåga att slutföra anpassningen av lagstiftningen inom alla sektorer i detta kluster samt ytterligare framsteg i genomförandet och säkerställandet av efterlevnaden. Särskild uppmärksamhet måste ägnas åt kopplingarna mellan kapitlen i detta kluster och andra förhandlingskapitel. En slutlig bedömning av hur Albaniens lagstiftning överensstämmer med EU:s regelverk samt av landets genomförandeförmåga kan göras först i ett senare förhandlingsskede. Utöver all den information som EU kan begära inför förhandlingarna om detta kluster och som ska lämnas till konferensen uppmanar EU Albanien att regelbundet tillhandahålla stabiliserings- och associeringsrådet detaljerad skriftlig information om framstegen i genomförandet av EU:s regelverk.

Mot bakgrund av samtliga ovanstående överväganden kommer konferensen att behöva återkomma till detta kluster vid lämplig tidpunkt.

EU erinrar vidare om att EU:s regelverk kan komma att ändras mellan den 16 juni 2025 och förhandlingarnas avslutande.